

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
„Programu opieki nad zabytkami dla Gminy Siekierczyn na lata 2020 – 2023
z perspektywą na lata 2024-2027”

dane za lata 2022-2024

Uchwała nr XX/141/20 z dnia 24 lipca 2020 r. Rady Gminy Siekierczyn
w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zabytkami dla Gminy Siekierczyn na
lata 2020 – 2023 z perspektywą na lata 2024-2027

Siekierczyn, październik 2024 r.

„Program Opieki Nad Zabytkami dla Gminy Siekierczyn na lata 2020 – 2023 z perspektywą na lata 2024-2027” został sporządzony przez Wójta Gminy Siekierczyn na podstawie art. 87 ust. 3, 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292, ze zm.) oraz zgodnie z pozytywną opinią Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Stosownie do zapisów art. 87 ust. 5 Ustawy, Wójt Gminy jest zobowiązany do sporządzania, co dwa lata, sprawozdania z realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami i przedstawienia go Radzie Gminy.

Gminny program opieki nad zabytkami stanowi strategię ochrony dziedzictwa kulturowego gminy, wyznaczając kierunki działań w zakresie organizacyjnym, finansowym, promocyjnym i ochronnym. Program został opracowany zgodnie z założeniami polityki państwa w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami, jak również uwzględnia treści dokumentów z poziomu krajowego, regionalnego i lokalnego w temacie szeroko pojętego dziedzictwa kulturowego.

Niniejsze sprawozdanie obejmuje okres od stycznia 2022 r. do grudnia 2024 r. i odnosi się do wyznaczonych w Programie priorytetów.

Generalnym celem ww. Programu jest zahamowanie degradacji substancji zabytkowej, zachowanie wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego oraz kształtowanie atrakcyjnego wizerunku Gminy Siekierczyn. Perspektywa realizacji ww. działań jest długofalowa i powinna zostać ujęta również w kolejnych aktualizacjach dokumentu. Stąd nie wszystkie zaplanowane działania zostały jak dotąd w pełni zrealizowane. Przede wszystkim wskutek niedostatecznych środków finansowych, ale i w związku z ich ewaluacją i dostosowaniem do polityki Gminy oraz zmieniających się przepisów prawnych jest to o tyle istotne, że większość zadań określonych w programie realizowana jest w wyniku działań władz samorządowych, w obszarze zagadnień o charakterze organizacyjno-prawnym, promocyjno-edukacyjnym, finansowym, a także renowacyjnym i inwestycyjnym. Gmina nie ma natomiast instrumentów kontrolnych dla realizacji inwestycji przy obiektach będących w posiadaniu innych podmiotów, takich jak Parafie czy osoby prywatne.

W Programie określone zostały zadania, które ma do zrealizowania Gmina Siekierczyn, w celu finansowania, inicjowania, wspierania oraz koordynowania prac z dziedziny ochrony zabytków, krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego. Zadania te obejmują także organizację działań edukacyjnych wobec miejscowej społeczności.

Zadania opisane w Programie były realizowane poprzez wspólne działania władz samorządowych, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, właścicieli obiektów i Parafie w ramach posiadanych przez te jednostki kompetencji, praw i środków finansowych.

W latach 2022-2024 zrealizowano następujące zadania objęte programem opieki nad zabytkami dla Gminy Siekierzyn:

L.p.	Zadanie	Wartość zadania brutto	Źródło finansowania	Rok
1.	„Renowacja i konserwacja obramienia obrazu ołtarza w kościele parafialnym w Zarębie”	141 638,73 zł	- środki własne z budżetu Gminy Siekierzyn - środki własne parafii Rzymskokatolickiej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Zarębie	2023
2.	„Przygotowanie kompleksowej dokumentacji remontu dachu na zabytkowym kościele p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Rudzicy”	15 375,00 zł	- środki własne z budżetu Gminy Siekierzyn - środki własne parafii p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Rudzicy	2023
3.	„ <i>Rewitalizacja obiektu pałacowego położonego w Zarębie – Modernizacja instalacji elektrycznej z odnowieniem i odtworzeniem tynków i okładzin – etap III</i> ”	454 485,00 zł	-Środki własne z budżetu Gminy Siekierzyn, -Rządowy Program Odbudowy Zabytków	2024
4.	„ <i>Odtworzenie zabytkowej, zniszczonej wieży i dzwonnicy kościelnej wraz z systemem zegarowym w Kościele p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Zarębie</i> ”	492 000,00 zł	-Środki własne z budżetu Gminy Siekierzyn, -Środki własne Parafii Rzymskokatolickiej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Zarębie, -Rządowy Program Odbudowy Zabytków	2024
5.	„ <i>Wymiana pokrycia dachowego zabytkowego kościoła p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Rudzicy</i> ”	556 374,98 zł (zaangażowanie w roku 2024: 66 874,98 zł)	-Środki własne z budżetu Gminy Siekierzyn, -Środki własne Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Rudzicy -Rządowy Program Odbudowy Zabytków	w trakcie realizacji

W ramach działań edukacyjnych i upowszechniających promowanie dziedzictwa historyczno - kulturowego Gminy Siekierczyn w latach 2022-2023 kontynuowano zainicjowaną w 2011 r. lokalną imprezę pn. „Pałacowe spotkania z historią”

- Pałacowe spotkania z historią – Górnik Zaręba – tajemnice i zagadki” w 2022 r.,
- Pałacowe spotkania z historią – Belle époque w 2023 r.,
- Pałacowy piknik rodzinny w 2024 r.

Ta cykliczna impreza ma na celu przybliżenie historii gminy i odkrywanie nowych jej aspektów. Stanowi próbę ocalenia od zapomnienia pamięci o przeszłości Gminy Siekierczyn i o ludziach, którzy tą przeszłość kreowali.

W ramach prowadzenia inwestycji na terenach objętych strefami ochrony: strefa ochrony historycznego układu ruralistycznego wsi o wczesnej metryce historycznej, strefa obserwacji archeologicznej oraz w pobliżu stanowisk archeologicznych prowadzone są konsultacje z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków — Delegatura w Jeleniej Górze.

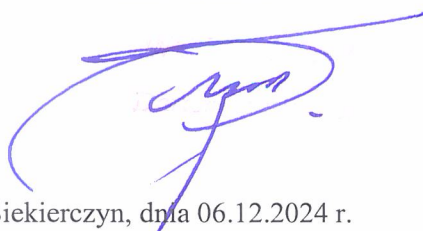
Podsumowując realizację Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami należy stwierdzić, że cele programowe zostały osiągnięte w stopniu zadowalającym. Wypracowano właściwe formy współdziałania różnych podmiotów dla ochrony wartości materialnych i kultywowania niematerialnego dziedzictwa kulturowego. W okresie sprawozdawczym podjęto cenne inicjatywy dotyczące wyeksponowania posiadanych obiektów i podjęto działania na rzecz uatrakcyjnienia ich pod względem turystycznym i edukacyjnym. Dalsze działania w sferze opieki nad zabytkami Gmina Siekierczyn w ramach działań inwestycyjnych uzależnione są w głównej mierze od dostępności i pozyskania środków zewnętrznych, gdyż wszelkie prace przy tych obiektach z uwagi na ich specyfikę i złożoność pociągają za sobą znaczne koszty inwestorskie, których budżet Gminy Siekierczyn nie jest w stanie w pełni pokryć.

W kolejnych latach realizacji Programu planuje się dalsze wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych, zarządców oraz indywidualnych właścicieli zabytków w sferze opieki nad zabytkami. W tym zakresie corocznie podejmowane są działania określone uchwałą nr XIII/86/19 Rady Gminy Siekierczyn z dnia 26 listopada 2019 r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy obiektach zabytkowych zlokalizowanych na terenie Gminy Siekierczyn wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w Gminnej Ewidencji Zabytków nie stanowiących własności Gminy Siekierczyn.

Sporządziła:

REFERENT
ds. pozyskiwania środków pomocowych,
działalności gospodarczej
Izabela Pisarska
Izabela Pisarska

Zatwierdził:

Siekierczyn, dnia 06.12.2024 r.